

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 11 — kr.
Félévre 5 " " "
Negyedévre 2 " " "
Egy órára 1 " " "

Egyes szám ára 4 kr

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Négy hasabos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alk. szerint jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg-díj minden külön bejegyzésért 30 kr.

Ma ötven éve...

Debreczen, június 24.

Tegnap este fényes lampionos menettel, óriási néptömeg kíséretében nagy «zapfenstreich»-ot rendezett a helyben állomásozó cs. és kir. 39. gyalogezred zenekara Perczel József tábornoknak a custozzai csata 32-ik évfordulója alkalmából, a debreczeni nép örömrivalgásai közepett.

Ez a csata az alig egy esztendővel később örök időre meghalt osztrák abszolutizmusnak győzelme volt a szabadságra törekvő olasz nemzet fölött s ha voltak benne magyar fiúk, nem a lelkesedés hevítette leklüket a fegyver forgatásra, hanem a parancsszó s nem lehetetlen, hogy a legelső golyó, amelyet puskáikból kiröpítettek, egy az olasz hadseregben Magyarország szabadságáért küzdő honfitársuk életét oltotta ki... De ki gondol ma már erre?! A fekete-sárga portepées zenekar recsegteti a magyar nótát s a debreczeni nép ujjongva követi a lampionos menetet a tábornok lakása elé...

Vajh, ki emlékszik ma már arra, hogy hát ötven esztendővel ezelőtt mi történt?!

Perczel József tábornok bizonyára nem s úgy látszik, Debreczenben senki sem, sőt az egész országban nem, legalább nincs róla hír, hogy valahol a mai napra ünnepséget tüztek volna ki...

Amaz azrák,

— A Debreczeni társzaja. —
Irtta: **Marton Manó.**

Egy fiatal, szimpátikus bohém fiú meguntta az életét, meg akart válni tőle.

A nagy Eötvös ejtette el valahol ezt a csillogó gondolatot:

— Gyakran, a mi a szűők szemében komédiának látszik: tragédiává lesz a világ előtt.

És hányszor, de hányszor igazolja ezt az aranymondást kegyetlenebbnél-kegyetlenebb formák irtóztató varázsaiban maga az élet. Mert hisz a szerelemnek bűvös leuvirágát nem pusztíthatja ki semmilyen vések fürgetege abból a termő talajból, mit a klasszikus autorkok s a süldő tavaszi poéták egyaránt emberi szívnek neveznek.

És hát bizony ezek a látszólagos komédiák ott születnek, érlelődnek, izmosodnak s ott változnak tragédiává abban a lüktető, érző-rejtő iles idegesomóban, tudom is én melyik bordák közt.

Hanem van szerelem és szerelem. Beláthatatlanul, szédítően messze esik ez a két — egyforma szóval kifejezhető — szubtilis érzés egymástól. Ezerféle változataival azonban nem lehet egy rövid lélegzetű tárcza keretében foglalkozni, csupán két «vállalás»-ának különös ismertető jeleit csoportosítjuk.

Ma ötven éve ugyanaz a hadsereg, futólépésben hátrált Károly Albert szárd király győzelmes csapatai előtt s az osztrák kormány segítséget kért, a hazsorsán aggódó magyar kormánytól, ez a segítséget megtagadta...

Ma ötven esztendeje, 1848 június 24-ikén esküdtek fel az első honvédszászlóalj a szűzmáriás lobogó alá, hogy meginduljanak Perczel Mór ezredes vezetése alatt a szent-tamási sánczokhoz...

Boldog Isten, micsoda idők voltak azok, különösen micsodák a mai napokhoz képest?!

Önkéntelenül a római költő jut eszünkbe, ha a tegnapi zapfenstreich-ras a mai némaságra gondolunk...

Succedunt novi, veteres migrate coloni...

Pihenj hős tábornok baranyai magányodban, fiad az osztrák zászló diadalát ünnepli Debreczen népének örömrivalgása mellett, a te honvédeid esküje évfordulójának előestéjén...

De hiszen azt, hogy a közös hadsereg nem ünnepel ma s ünnepelt tegnap, már fel sem panaszoljuk, csak feljegyezzük, hogy ime minden tagadás ellenére még mindig a régi osztrák hadsereg utódának tartja magát, azon osztrák hadseregének, a melyet Perczel Mór és társai hős honvédei szuronyt sze-

gezve üttek ki az ország határán, — hanem azt már fáj látnunk, hogy még a m. kir. honvédség, mely pedig egyenesen — s nem csak névleg, — a 48-iki honvédek utóda kellene hogy legyen, sem vesz tudomást a mai ünnepről, az pedig, hogy Debreczen város polgársága es honvédegylete a mai napon szintén nem ünnepel, egyenesen felháborító.

Vajh, ha Kossuth Lajos ma élne, még mindig azt mondaná-e, hogy Debreczent a magyar függetlenség és szabadság őrvárosának nyilvánítja?!

Igen, őrváros ma is Debreczen, szó sincsen róla, — az épületben, amelynek alapjait Kossuth Lajos tette le egykoron, közös hadsereg katonái tanyaznak fekete-sárga zászló alatt s azon az uton, amelyen a magyar hadsereg bevonult 1849-ben: közös huszárságnak építenek 600,000 forintot kaszárnyát, a Kossuth Lajos szobrára pedig nem gyűlt be a mai napig több 12000 forintnál s ebben az emlékezetes esztendőben még egy krajczárral sem gyarapodott, a magyar szabadság és függetlenség nagyobb di-csőségére...

Költözzetek el, öregek, akik még vagytok a földön, jobb hazába, ujak léptek már a helyetekbe, akik nem értenek már benneteket, nem érzik azt, amiért ti halni is készek voltatok

Az érett szerelem.

Romeo lázas örömmel fogalmazza meg a rövid telegramot, hogy néhány szóval haldoggá tegye otthon azt az egypár öregembert a kétkezdő ősz apát s a reszkető anyét.

— A vizsga kitünően sikerült, délután utazom.

És a nagyp-csétés, kutyabőrös diploma boldog tulajdonosa büszkén, repeső örömmel csókolja le az anyja örömkönyeit: Aztán csupa derű, csupa mosolygás száll a hajlékba. Hát még mikor megered a beszéd. Erről-arról, mindenről fordul a szó s a kaczagó, jókedvű Romeo egyszerre csak elfehérel, elalél szinte, mikor az anyja sóhajtva újságolja a hírt:

— Julianak is meghalt az ura...

A büszke, boldog Romeo busan kopogtat be másnap a szép özvegy elegáns szalonjába.

— Romeo! — sikolt az örömben.

— Juliám! szól ez megilletődötten s átöleli a nőt reszkető kézzel, lázasan.

— A részvételmet akarom kif...

Az asszony, a szép, kívánatos, gömbölyű Julia sirva fakad. Ilyenkor ott a süppedő fotel. — És szepegve, felőn tagol pár érthetlenszót.

— Lássá Romeo, nekem meg gratulálnom kellene.

... Aztán a könnyet felváltja a mosoly, a bánatos vonásokon csiklandva suhan át a jókedvű pajzán sugara. Beszélnek erről-amarról, fölelevenítenek sok-sok édes reminisczen-

ciát, gyerekkori tréfát, két esztendő előtti bajos imposztorságokat. És Julia felejtí már az özvegyi fátyolt, Romeo ott beszél bohókás kalandjait Julia lába előtt, a szőnyegen, akár két év előtt, akár csak a «Gartenlaube» valamely érzeny képe vetődnek az ember elé.

Es Julia ahogy ekiseri az ajtóg Romeo-t, hevesen, megeen megszorítja kezét.

— A vizontlatásra holnap!

— Holnap édes!

Felig se teit el az özvegyi esztendő, a közeli rokonok, meghitt barátok nagyon mosolygva csóválják fejüket, mikor a levelek közt akad egy nyitott.

Tépdeseit szélü, elegáns karton van a nyitott levélben, rajta néhány finom betü.

— Ej, ej de hamar: — így a rokonok, Romeo és Julia jegyben jarnak.

— Bravó, ez aztán a fiú — mondják a czimborák, — szép asszony is, szép hozomány is...

Tavaszi szerelmek.

Ahogy az első fecke par az első ostromot vezeti a tavalyi fészkeben szemtelenkedő fiók verebek ellen, amint a Széchenyi-tér zörgő bokrain kifeszik az első halványzöld rügyecske: a gyermeki, gyengéd szivekben megfogán, bimbóba pattan a szerelem virága. A katonai védkötelezettség ijesztő ormai a messze távolság tiukos ködében csillannak meg im' ezen szerelmes ifjak előtt.

S kint a gimnázium udvarán a barackfa himes lombdiszet lágyan himbaja

BELFÖLD.

Nemzetiségi széttagolás a közös hadseregben. A Magyar Állam szerdán megjelent száma a közös hadsereg főkörmányzatának a magyar közjogra szerfölött sértő s nemzeti egyéniségünket is megalázó rendeletéről ad hírt. E szerint a közös hadügyminiszter az ezredek legénységének nemzetiségi aránya szerint ugynevezett ezrednyelveket állapított meg. E szerint vannak Magyarországon közös hadseregbeli ezredek, melyekben horvát, tót, szerb, román vagy magyar az ezrednyelv. A beosztott tisztiek pedig az előlephetési igény elvesztésével való fenyegetés mellett kötelezettek záros határidő alatt megtanulni az ezrednyelvet s ebbeli haladásukról külön vizsgálóbizottságok előtt kell számot adniok. A magyar nyelv, tehát az államnyelve teljesen egyenlően van sorozva a tót, szerb, román nyelvvel s vannak ezredek, melyek tisztjei kötelesek tudni szerbül, románul, de ezt senki sem keresi, tudnak-e magyarul, ezt csak a magyar nyelvű legénységgel bíró ezredekben keresik. Azt is jelenti ez, hogy a szerb, tót, román anyanyelvű tiszt előlépésre számíthat a magyar ezredekben, — mert Magyarországon csak magyar ezredek vannak, — mert tud szerbül, tótul, románul, a magyar tiszték azonban nem. Ha ez a hír igaz, — akkor meg sok szava lesz hozza az országunk.

Az örökös kvóta. A Pesti Napló írja: Kétheti szünet után tegnap ismét értekezletre jött össze a magyar kvotabizottság. Ma pénteken Bécsbe mennek és a bizottság tagjai és valóságilag még ma délután lesz alkalmuk az osztrákokkal tanácskozni. A bécsi tárgyalások előreláthatóan rövid ideig fognak tartani; az eredmény pedig aligha nem ugyanaz lesz, mint az előző tárgyalásoké. A magyar bizottság nem tehet egyebet, mint hogy az osztrák számokat bíralat alá vegye. Semmi esetre sem fog maga részéről új kvótaszámot kijelölni, legfeljebb annyira mehet, hogy megnevezze azokat a költségvetési tételeket, melyek az 1887. alapján a kvóta kiszámításába bevonhatók és azokat, melyek figyelmen kívül hagyandók. Így tehát a bizottságok nem igen mennek túl a platonikus közeledésen, amely

esetleg megkönnyítheti a kormányoknak a későbbi tanácskozást és megalkuvást. Sietni azonban a kormányok sem fognak a döntéssel, először mert az ügy nem sürgős, másodszor mert a kvóta dolgában történő bármely megállapodásnak előfeltétele a fogyasztási adók kérdésének végleges rendezése. Erre a rendezésre nézve az előkészítő lépéseket a törvényhozás már megtette, úgy hogy a teljes elváltás ez év végeig nagyobb nehézség nélkül keresztül vihető. Ez a dolgoknak mai állása. A tegnapi tartott konferenciának politikai körökben különös fontosságot tulajdonítanak. Már az is szokatlan, hogy a konferenciát ezuttal Budapesten tartják és nem a tárgyalások székhelyén, Bécsben. Ugy látszik, ez az eltérés a rendes szokásnál az ellenzéki tagok kívánságára történt. Politikai körökben nemrég még az a hír volt elterjedve, hogy Horánszky Nándor és gr. Apponyi Albert az értekezleten bizonyos kérdéseket fognak felvetni és ha ezekre megnyugtató választ nem kapnának, akkor a bizottságból kilépnek. Ugy emlékszünk, hogy ez a hír már a tavalyi tárgyalások alkalmával is felmerült. De valaminek akkor sikerült az ellenzéki tagokat megnyugtatóni, úgy ez remélhetőleg most is sikerülni fog, mert mindenképpen óhajtható, hogy a magyar bizottság összes tagjainak eddig vallott szolidaritása jövőre is fentartható legyen.

A M-g ma reggeli számában viszont a következőket írja: Politikai körökben ma egész határozottsággal beszéltek, hogy a magyar bizottság előadoja az újabb eszközölt számítások alapján a régebbi álláspontjától lényegesen eltérő kvótakülsőt állapított meg. Ha ez igaznak bizonyulna, a kvotabizottság ellenzéki tagjai utalni fognak a bizottságnak régebbi álláspontjára, melyet valamennyien aláírásukkal hitelesítettek és a leghatározottabb visszautasításban fogják részesíteni mindazon kiséreleteket, melyek a kvóta fölemelését célozzák.

Az állami költségvetés. A miniszteriumban most állítják össze a jövő évi állami költségvetést. Ez a munka most nem folyik olyan vidáman, mint harmadéve, amikor a miniszter urakat a miniszteri tanács föl-

hatalmazta a nagyobb dologi kiadásoknak a költségvetésbe való fölvételére. Ez a fölhatalmazást akkor leginkább a földmivelési miniszterium használta ki. Most Lukács pénzügyminiszter jelentései alapján a minisztertanács kénytelen volt határozatképp kimondani, hogy az egyes miniszteri terek költségvetésének összeállításánál a legnagyobb óvatosságot, sőt a fővényességig menő takarékoságot kell alkalmazni. A fogyasztási adóbevételeknek az egyik ágánál a megállása, a másiknál pedig az növekedése sokkal ijesztőbb, sem hogy igen komoly aggodalmakra ne adna okot. A pénzügyminiszter kijelentette, hogyha kollegái nagyon is érezhető módon nem mérésekkik kiadásait: nem lesz képes a jövőre az egyensúlyt föntartani és deficit nélkül való költségvetést terjeszteni a Ház elé, ami a valuta rendezésre is föltöbb káros hatással volna. A múlt évben számított a kormány arra is, hogy az idén a ki-gy-ezés eredményeként 9-10 millió fog befolyani a fogyasztási adóvisszatérítések címén, most ez is elmaradt a provizórium következtében és a jövő évre sem veszik föl a költségvetésbe, amelynek elkészítését nagyon is átérálja a kiegyezés bizonytalansága. A minisztereknek nehéz munkát ad annak a kérdésnek eldöntése: hol és mily mértékben töröljenek tételeket.

A fizetés rendezési törvény. A képviselőházhoz és a kormányhoz is gyakran érkeznek oly kérvények, amelyek az állami szolgálat egyes kategóriáira nézve a tisztviselői illetményeket szabályozó törvény módosítását kérik. A képviselőház kérvényi bizottságának legutóbbi ülésén is előfordult egy ilyen petíció, amelynek tárgyalása alkalmából a pénzügyminiszter, mint értesülünk, a következőket jelentette:

A fizetéseket szabályozó törvénynek incidenszerű kezdetre való módosítása végiglen kaoszt szűlné. Olyan lejtő lenne, amelyen nem tudnánk megállapodni. Mindaddig, míg az államháztartás helyzetére való tekintettel is az egész rendszer nem lesz revízió alá vehető, egyes kategóriákat kiragadni s azokra néve módosítani a törvényt veszedelmes dolog lenne. Mendezeznél fogva egyáltalán nem helyezhető kiállításba a fizetésrendezési tör-

szusogva ringatja az apríli fuvalem. Romeo ott áll a katedra előtt, lehajtva fejét, a matezis professzor pedig végigtörölve pirospöttyes zsebkendőjével a homlokát, gunyosan nevet.

— Hehehe barátocskám: figyelmebe ajánlom Mecnik-Klamariktól s ha már jól elkészült belőle, akkor — hehehe — akkor írjon majd ilyen rózsaszínű levélkéket.

Meg esőválna a professzor ur a fejét, aztán dühös n dobant és idegesen összegyűri az inkriminál levelet.

Egy szekundával gazdagabban, telve szerelemmel, keserűséggel és gyűlölettel, bizony szomorúan indul alkonyati sétájára Romeo. A n a g y e r p. ö b e n bug, recseg, harsan a rezee banda sok kürtje, trombitája. Oda se neke... Kabult aggyal, sebes léptekkel rohan a park hatterébe: ott, ott van Julia — és a mamája. Úlnak a padon, a mama szeliden ingatja a fejét a nóta ütemei szerint, — Julia meg a napernyője hegyével rajzolgat az ut fővényébe.

Itul-pirul a két gyerek, Romeo nem találja a helyet, Julia is szörnyen kellemetlenül érzi magát, a mama végre eloszlatja a zavar felhőjét — jóízűen mosolyogva pattant fel a padról.

— Előre gyerekek!

Es Romeo meg Julia boldogan, játszi gyönyörrel szorongatják egymás kezét és beszélnek földöntúli, gyönyörűséges, káprázatos históriákról, meg fizikáról, görögpótlóról, szabakézi rajzról és pirulak, kacagnak és könyeznek és sóhajtanak.

Év végén éppen csak annyi szekundája lett Romeonak, hogy az osztálytanár ur — a mindenképpen rossznak okozója — oda írhatta a bizonyítvány blankottájára: »az osztály ismét-jésére utasítottik.«

— Juj — szolt akkor idegenül Julia — gyűlölm, megvetem önt Romeo szerelmem elrablója!

— Hah nem szeretsz? riadt fel patetikusan Romeo Isten veled!

... Alig tudták kioperálni kezéből azt a vadonatúj miniatür revolvert, mikor a szállásadói rátrörték az ajtót. Az orvos azonban mosolyogva távozott, még a szababau rágyújtott a cigárettájára.

— Eh semmi — szolt kajánul — csak egyszerű horzsolás. Ma szerda van, no hát igen, már ugy vasárnap fönt is fog jární Romeo ur.

Julia pedig esküvel fogadta, hogy kolostorba vonul s ugy emlékszem mult héten volt e gyürüváltása — de nem Romeoval.

Es mindezek a bohó, különös gondolatok rátolakodnak az ember tollá hegyére, éppen mert hogy egy jórávaló, bohém fiu ráunt az életére. És próbálgatom, próbálgatom megvonni a párhuzamot a szerelemnek im eme két válfaja közt.

A szegény jó fiu is — mondják — szeretett, szeret. Hogy vajjon a szívnek és a fantáziának a mennyei tiszta megindultsága-e az ő szerelme, vagy hogy a vér, az idegek után való epezető szomjáhozás; egyik-e a kettő közül, vagy mindkettőből valami — ki tudná eldönteni?

— Oh ez a levegő, a víz felől száló illatos szellő, az iratos mezők hangulata hany szerelmes emberbe lopta már bele a halál gondolatát, a megsemmisülés után való vágyódás erzetét? A kik az Azrak törzseből szakadtak, vajjon mind ide jönnek meghalni keresni a halalt?

Nem, nem fogjuk elpareztálni a jó bohém

fiut. Majd ha rövid időn kiszabadul a kórház karbolszagos szobájából, majd ha valamennyi sebe begyógyul, megmondjuk neki:

— Nem csapas a szerelem, — isten áldása az még akkor is, — hogyha bubánat jár vele...

Orosz tiszt a világosi fegyverletételről.

Grigorov, gróf Rüdiger orosz hadtestparancsnok volt hadsegéde néhány nappal ezelőtt közölte az 1849-iki magyar szabadságharcra való visszaemlékezéseit. Grigorov ki nagyon bizalmasan érintkezett az osztrák és az orosz hadsereg főmbereivel, könyvében újból megerősíti hogy az orosz és a magyar sereg szimpátiával viseltettek egymár iránt.

Grigorov érdekes részleteket mond el a világosi fegyver letételről. Gróf Rüdiger orosz hadtestparancsnok — így írja — a suitejével kilépett a sorból és megállott. Görgei a maga suitejével Rüdigerhez közeledett tisztegett de izgatottsága miatt szólni sem tudott. Az orosz tábornok kezét fogott Görgeivel mire ez mintegy álomból felcsudva beszélgetni kezdett. Rüdiger Görgeinek és tisztjainak meghagyta kardjukat és barátságosan társalgott velük.

A halk beszélgetést hirtelen riadó lármá szakította meg.

— Eljen Rüdiger! zugott mindenfelől. A lelkesülő orosz katonák csákóikat és sikkáikat a levegőbe hajingálták, s oly jó kedvűen hajlongtak a magyarok előtt, mintha nem ellenséggel hanem jóbarattal állnának szemben.

Mikor a zaj kissé lecsendesült Görgei fölkapott lovára, a magyar sereget 142 agyúval egy vonalba sorakoztatta és megparan-

vény bármint parciális módosításához való hozzájárulását.

Uj belügyi államtitkár. Jelentették, hogy a közigazgatási bíróság megüresedett másodelnökségére Latkóczy Imre főz. kinevezetint, ki a jövő hó folyamán megválik a belügyi államtitkárságtól. Utódjául a N. Fr. Pr. közlése szerint, politikai körökben Kristóffy József orsz. képviselőt emlegetik. — Kristóffy előbb Csanád megye főjegyzője volt. A Házban néhány beszéddel tünt fel, melyek különösen a csanád megyei agrárviszonyok felől tanúsította tájékozottságát.

Az esküdtbírók életbeléptetése. Az igazságügyminiszteriumban tegnap d. u. 5 órákor szaktanácskozmány volt Erdély Sándor igazságügyminiszter elnökelete alatt, melyben tárgyalás alá vettek az 1897. XXXIII. tcz. végrehajtása tárgyában a hatóságokhoz intézendő rendeletet. Az értekezleten résztvettek: Hammersberg főügyész, Zsitvay tsvszéki elnök, Lányi miniszteri tanácsos, Székely Ferencz kuriai bíró, Varga Ferencz és Balogh Jenő táblai bírók, dr. Gegus pestvidéki kir. ügyész. A belügyi miniszterium képviselőitében megjelent dr. Sélly Sándor min. tanácsos. Az értekezleten megállapították a kibocsátandó végrehajtási rendelet szövegét, az ahoz szükséges blanketták szövegét stb. Főtárgya azonban a tanácskozásnak a törvény életbeléptetésének ideje. Tekintettel arra, hogy ez a törvény lényeges változtatásokat igényel a költségvetésben, a törvény életbeléptetése a jövő évben alig várható.

Az aratási strike ellen.

D a r á n y i Ignác földmivelésügyi miniszter a törvényhatóságok fejéhez rendeletet intézett a netan tervezett aratási strike megfiúsíthatása érdekében, tudatván, hogy Mezőhegyesen, Kisbéren, Bábólnán, valamint Bereg megyében, Szolyván nagyszabású szárméletti arató-munkást tart készületben.

A körrendeletet Debreczen városra is megkapta.

Az egyes munkaadóknak a strikeoló munkások pótlására e készületből fogja a

esolta, hogy a fegyvereket gyűjtsék halomra. Mikor ez a szomorú aktus véget ért, Rüdiger Görgeivel a magyar sereg elé állott és katonásan üdvözölte őket. A magyar katonák harsány hurrával fogadták az orosz tábornok üdvözlését.

Az oroszok meghatottsággal és szimpátiával néztek a magyar harcsoportok, kiknek, halálos kétségbeesés ült az arcukra, amikor fegyvereiket letették és zászlóikra bucsucskot hintettek. A huszárok a nyeregre kötötték kardjukat és pisztolyukat, zokogva ölegették lovaikat és sűrű sóhajtozásokban átadták az orosz katonáknak.

Egy gyalogos katona sokáig habozott hogy átadja-e puskáját? Mikor Görgei könnyezve elhaladt mellette, megszólította:

— Tehát el kell válnom a puskámtól? Görgei suttogva válaszolt:

— El.

A gyalogos arca meg sem rándult. Szó nélkül a földnek támasztotta puskáját és mellbelölte magát.

A fegyverletétel befejeztével Görgei engedelmét kért Rüdigertől, hogy seregetől elbucszhassék. Rüdiger megengedte, de Görgein annyira erőlt vett a fájdalom, hogy alig tudott pár szöcskát kiejteni. A katonák hangosan zokogtak. Egy félkezű huszártiszt kilépett a sorból. Úgy látszott, hogy a sereg nevében elakart bucsuzni a volt fővezértől, de reszkető szavai beleveszték az általános zokogásba. Neha-néha kihajlított egy-egy mondata:

— Ég veled, Görgei, barátunk, testvérünk!

— Bocsáss meg nekünk, Görgei, Isten veled!

Igy mondja el a világsi gyásznap történetét az orosz katonatiszt.

szükséges munkaerőt rendelkezésre bocsátani, a következő feltételek mellett.

1. Csak az a munkaadó kaphat munkást, aki az aratási munkára tényleg szerződött munkásokat és munkásai az ő hibája nélkül tagadták meg a szerződés teljesítését s az alkalmazott hatósági közbelépés nem vezetett sikerre, a munkaadó helyben és a környéken a közvetlen szomszédjai által fizetett munkabér és feltételek mellett munkásokat nem kaphatott.

2. Ezekről javaslatot tesz a járási főszolgabíró a főispán távollétében az alispánhoz. Ha a munkakirendelés jogosult, akkor a kötelezettségekre (munkabér, szállítás, élelmezés) az illető magát kötelezi. A munkások kirendelését a földmivelési miniszternek táviratilag jelentik be, illetőleg itt kéri a szükséges munkásokat. Minthogy nincsen kizárva annak a lehetősége, hogy olyan munkadók is jelentkezzenek, ki mert a felesleges munkakaszálból olcsóbb munkaerőt remél szerezni, maga keresett ürügyet szerződött munkásainak elbocsátására s maga adott okot a strikera, a miniszter kijelenti, hogy ilyen munkaadónak semmi esetre sem fogja a szükséges munkaerőt átengedni, mert ebben az esetben az intézkedések czélját tévesztene s jövőre még súlyosabb helyzetet teremtenének.

3. A harmadik pont jelzi, hogy a vasuti állomástól a munka helyéig a munkaadó köteles a szállításon gondoskodni. Ha a munkaadó kifejezetten nem kéri, a munkások szállítása az első személyvonattal történik a rendes szállítási kedvezményvel, tudniillik félmenetjeggyel. A munkástartalekből 40—50 munkásnál kisebb csoport rendszerint azt nem fog engedteni. A főszolgabírók, városokban a rendőrkapitányok táviratilag értesítetnek a munkások kiszállásáról, hogy a biztonsági intézkedéseket megtéhessek.

4. Ha a munkaadó a munkásokat a munka befejezte előtt a miniszter által elfogadott ok nélkül rendelkezésre bocsátja, az esetben a munkaadó a szállítási költségeken felül a munkások három, illetve öt heti munkabérét köteles a földmivelésügyi miniszternek megfizetni. A munkaadó élelmezi a munkásokat a munkások lakhelyére való érkezéséig. A munkások kapnak páronként minden napra, akár heverő, vagy helyben beteg napokra 0,5 kilogramm buzalisztet, 1,00 kilogramm árpalisztet, 1,00 kilogramm rozsliasztet, 0,24 kilogramm hüvelyest, 0,06 kilogramm sőt, zsirválság fejében 3,5 krajczárt; hetenként 1,12 kilogramm must, ezenkívül kapnak, de csak a munkanapokra, az aratók 0,3, a kötözők 0,2 liter pálinkát; tüzelőanyagot és a munkatelepre szállítva egészséges friss ivóvizet. A pálinka a munkás kívánságára készpénzzel megváltható. Hüvelyes vetemény burgonyával pótolható.

5. Munkástartalek három, esetleg öt heti tartamra adtnak. Munkabérek: arató férfi legkevesebb 80, legfeljebb 1 forint 20 krajczár, marokverő 50, illetve 80 krajczárt. Ünnepek, vasárnap, betegnapokra napszám nem fizetetik. Azt, hogy a telepről milyen munkabérről munkások adassanak, azt a munkaadó meg nem szabhatja. Ha a munkaadó önhibáján kívül maradt munka nélkül, a miniszterium munkásügyi osztálya levélbeli fölkérésére tájékoztat, mely községben vannak munkások, akik idegen helyre is elszereződnek.

KÜLFÖLD.

A francia kormányválság.

Méline örökségének igen nehezen akad átvevője. Nap-nap után új nevek, új kombinációk merülnek fel. Most Peytral a jelölt. Talán meg is alakítja a kabinetet. De bármint változott is a helyzet szignatúrája a válság bekövetkezése óta elmúlt 10 nap alatt, mindig a radikális párt állt előtérben és ez így van ma is. A mérsékeltbereknek be kellett látniok, hogy amennyiben valamelyik emberük meg is alakíthatná az új kormányt, ez a lehető legrövidebb életű lehetne. A Gambetta

párt örököseit az indolencia járatta le. Méline körül a védvamosok alkották az elég erős phalanxot, az ellenpártnak azonban a mindinkább közeledő világkiállítás adott friss erőt. A termelőket a mai fogyasztás nem elégti ki, az 1900. évtől várnak egy kis felfrissülés Német és Angliával szemben. Ez az eszme pedig igen népszerű.

A védvamosok rendszerét áttörte a drágaság, a melyet a gabonavámok korlátozása okozott. Méline igen kevés bátorságot tanusított. A jobbpártot, a melyet czéljaira fölhasznált, megtagadta. Elhanyagolta a szociális reformot, a mi a szociáldemokráciát nagyra növelte.

Peytral belügyminiszter is volna. A miniszterjelöltek névsorában pedig több, alig ismert név mellett ott látjuk Freycinet nevet, a kit a külügyminiszteri tárczára jelöltek, Dupuyt, a ki közoktatásügyi miniszter lesz, Sarrien, az igazságügyminiszteri tárczával.

Freycinet már 1885-ben is külügyminiszter volt, a mikor Ferry bukása után Brisson alkotta meg a radikális kormányt. Sarrien akkor posta- és táviradaminiszter volt. Nyolcz hónappal később már Brisson váltotta föl Freycinet és Sarrien akkor belügyminiszter lett. 1886-ban Goblet lett a miniszterelnök és akkor Sarrienből igazságügyminiszter lett, de már 1887. végén újabb változás szüksége állt elő. Tinard lett miniszterelnök és Sarrien belügyminiszter 1888. márczius 30-án megbukott ez a kormány is. Sarrien azóta nem is volt miniszter, — de a kamarának mindenkor tekintélyes tagja volt. Hogy oly sok mindenfélre tárczát bíztak rá, azt bizonyítja, hogy sokoldalú embernek tartják.

A lapok többségének az a véleménye, hogy Peytralnak több kilátása van arra, hogy kabinetet alakítson, mint Ribot-nak és Sarrien-nak. Különösen kiemelik, hogy eszelekvési szabadsága, a mit engedtek neki, nagyon megkönnyíti feladatát.

Peytral meghívását általában rokonszenvesen fogadják. A mérsékelt sajtó elismeri az ő kiváló tapintatát, loyálisát, őszinteségét és mérsékletét, Peytral kijelentette, hogy Faure nem korlátozta az ő mandátumát, teljesen szabad keze van, de azért mégis Utió-kabinetet akar, melyet azért választott, mert a Békítő-kabinet fogalma már elkopott, mielőtt még megszületett.

Ha a Peytral-kormány tényleg letesül, Freycinet kétségtelenül fontos tárczát kap.

Ferdinánd és miniszterei.

A fejedelem, a fjedelemasszony és a trónörökös hosszabb időre hagyják el az országot. Első utjuk Romániába visz és onnan állítólag Pétervárra mennek, hogy végre valahára a régóta tervezett cári látogatást, melyet már isten tudja hányadszor halogatnak, megtegyék.

A viszonyok bolgár földön azonban odáig fejlődtek, hogy igen komoly körökben is kétkedőleg bólingatnak, vajjon Ferdinánd fejedelem ez utjából egyáltalán visszatér-e mint fejedelem szerette népéhez.

Ferdinánd utolsó intézkedései az elutazás előtt abban állanak, hogy nap-nap után utasítja Georgiev belgrádi ügyvivőjét, hogy tegye meg a kellő és szükséges lépéseket a szerb udvarnál és kormánynál az iránt, hogy a két szomszédos ország politikai viszonyában valami kedvező, barátságos változás álljon elő.

És egyre jobban bonyolódik a helyzet Bulgáriában. Mindenki a jelenlegi helyzet tartatlanságáról beszél, mindenki érzi, hogy Bulgária végzetes válság előtt áll, csupán a fejedelem és kormányelnöke bízna a kibontakozásban.

A legújabb szengáció nagy nyugtalanságot fog kelteni a lakosság között. Az ellenzék már biztosra veszi, hogy a kormány néhány tagja tudatosan csináltatja az esztelen politikát Ferdinánddal és Stoilovval, hogy így terveiket, a fejedelem detronizálását annál könnyebben megvalósíthassák.

Most már néven is nevezik ezeket a minisztereket: Velicskov és Madzsarov, kik a

legkeptelenebb eszközöktől sem riadnak vissza, csak hogy önző és az orosz érdekeknek kedvező óhaját beteljesedve láthassák. Ez a két miniszter a fejedelem ellen szőtt összeesküvésnek a feje

Ugyanezzel egyidejűleg pedig a szófiai „Odzir” nevű ellenzéki lap — mint levelezőnk jelenti — minden megjegyzés nélkül hozta a meghalt Sándor fejedelem fiának, Harcena Arzen profnak hü arczképét. Ehhez a kormány és udvari körök lapjai különféle kommentárt fűznek és mindannyi trónkövetelő felállítását látja ebben. A „Bigarski Glnsik” nagy veszély előjelét látja és azzal fenyeget, hogy az ifjú Hartenaunak borzasztóbb vége lesz, mint az apjának. Az ellenzéki lapok e fenyegetés miatt pedig nagyon hevesen támadnak. A „Narodna Prava” azt mondja, hogy a Borgiak képesek a fiatal és ártatlan fiút meg is gyilkolni.

Táviratok.

Vilmos császár Bukarestben.

Budapest június 24. (A Debr. ered. táv.) A román lapok azt a megbízható forrásból eredő hírt közlik, hogy Vilmos császár látogatása a román királyi párnál véglegesen október közepére van megállapítva.

A szerb közbiztonsági állapotok.

Budapest, június 24. (A Debr. ered. táv.) Belgrád ből jelentik: Az utóbbi időben a rebások a tartományban nagyon elszaporodtak. Erre való tekintettel a minisztertanács több kerületben kihirdette a rögtön itélő bíróságot. Az utolsó 3 hónapban nem kevesebb, mint 44 halálos ítéletet hajtottak végre. A kormány el van határozva, hogy a közbiztonság veszélyeztetését a legkérelmezhetőbb szigorral is megszünteti.

Ötven munkásgyűlés.

Budapest, jun. 24. (A Debr. ered. táv.) A fővárosi szocialisták, mint már többször jelentettük, nem kevesebb, mint 50 munkásgyűlést akarnak tartani, melyeknek mindegyike az általános választójogot tárgyalná. Eddig 27 egyesület jelentette be a rendőrségnek a gyűlést; mint értesülünk, a fővárosi rendőrség meg fogja engedni valamennyinek megtartását, miután az egybenívők kötelezettséget vállaltak, hogy a gyűlés után a munkások csendben szétoszlanak, tüntetést nem rendeznek, sőt az ismert sétát sem teszik meg, hanem legfeljebb a Trieszti Nőhöz címzett vendéglőben fognak együttes műtárazásra összejönni.

Az arató munkások mozgalma.

Budapest, jun. 14. (A Debr. ered. táv.) A temesvári nemet szocialista lap szerkesztője Temes m. közsejéből a szocialista bizalmi férfait vasárnapra érkekezletre hívta össze, hogy velük az aratásról értekezzenek. Miután a temesmegyei munkások közül a legtöbben igazolványt váltottak és szerződést kötöttek, csak igen kevesen jelentek meg az értekezleten.

Alberti Irsan, a hol a munkások tavaly sztrájkoltak, most akadálytalanul eszközöltek a szerződéseket.

Czegledről írják, hogy a munkások küldöttsége fekereste Gubodypolgármestert, a ki kijelentette, hogy a két szocialista egyesület feloszlata azért történt, mivel az egyesület vezetői a munkásokat rávették, hogy igazolványt ne váltssanak; ha a két egyesület valódi hívtasához hű marad és törvénybe ütköző határozataikat megsemmisítik, a két egyesület ideiglenesen ismét tovább működhetik. A munkások megígérték, hogy ez ügybe maguk közt fognak tanácskozni.

A kvóta.

Budapest, jun. 24. A Debr. ered. táv. A Bud. Tud. jelenti: A magyar quotaküldöttségnek ma délután 5 órakor Széll Kálmán elnöklele alatt Bánffy b. miniszterelnök és Lukács dr. pénzügyminiszter jelenlétében tartott ülésen elnök bejelentette az osztrak quotaküldöttség elnökétől f. hó 13-án hozzá intézett elnöki átiratára nyert választ, a melyre azt felelte, hogy az iratot

a magyar küldöttség elé terjeszti és a megnyíltben ez — a mint különben előrelátható — az irat tartalmát elegendő alapnak tartja a Bécsben legutóbb felbeszakított szóbeli tárgyalások folytatására, f. hó 25-én a magyar küldöttség Bécsbe érkezik és e napon délután 3 órakor a két hetes bizottság folytathatja a szóbeli tárgyalást. A küldöttség e jelentést jóváhagyólag tudomásul vevén, beható eszmecsere után megállapította a hetes bizottságnak adandó utasítást, a mely a Bécsben szombaton délután 2 órakor tartandó plenaris ülésen fog hitelesíttetni, 3 órakor pedig a két hetes bizottság folytatja a tárgyalást. — Bánffy Dezső b. miniszterelnök mar tegnap este Bécsbe utazott.

A beteg szultán.

Budapest, június 24. (A Debr. ered. táv.) Kónstántinápolyból jelentik, hogy Abdul Hamid már napok óta kínos főfájásban neuralgiában szenved, s azért kénytelen szobában maradni. Aggodalomra azonban a szultán állapota nem ad okot.

Uj egyházfelügyelő.

Budapest, jun. 24. (A Debr. ered. táv.) Igéről jelentik a „Bud. Tud.”-nak: Tegnap avatták fel itt nagy ünnepélyességgel a szépi XII. városi ág. ev. egyházmegyének ujonnan megválasztott esperességi felügyelőjét, Münnich Kálmánt. Ugy az ünnepélyen, mint a disztribúción résztvettek a többi egyházak világi és egyházi képviselői is; nevezetesen a rom. katolikusok részéről Bervaleszky János dr. iglói apátplebanos volt jelen. A felköszöntők közül több az ünnepelt fivérének a szintén jelen volt Münnich Aurél orsz. képviselőnek szólt.

A magyar szénbányászát.

Budapest, jun. 24. (A Debr. ered. táv.) A magyar szénbányának örvendetes felindülése, kapcsolatban az angol réz árnak a walesi szénbánya munkások streicijával valamint az angol hajóviteldijakat az amerikai spanyol haboru folytán tetemes emelkedésével lehetővé teszi hazai bányavállalatainknak a versenyt az angol szénnel nemcsak a szomszédos Romániában, de meg a földközi, adriai és fekete tenger kikötőiben felvenni vagy ezt legalább megkísérlni. Ezen törekvés a kereskedelmi miniszter által a lehető legolcsóbb kivitelű díjtételek engedélyezése által támogatva már is sikerült nagyobb mennyiségű szén Petroseny vidékéről Romániába való szállítást biztosítani, dacára annak, hogy ezen szállítványoknak a nagyszében-vöröstoronyi csatlakozás, valamint a marsillye-lugosi helyi érdekű vasut még el nem készült miatt igen tetemes kerülőt kell megtenniük, hogy a predeal, illetve vercirovai határállomásokat elérhessük. Most pedig Dániel Ernő kereskedelmi miniszter újból igen mérsékelt díjtételek engedélyezett évente legalább 500 kocsiállomány elszállítását követően Komlóról a baranyamegyei bakicza-mindszent-komló h. é. vasut végállomásáról, valamint Szászvár-Mázáról Fiuméba és Triesztbe rendelt közszénrendelmenyeknek.

HIREK.

* Debreczenben nincs ragályos betegség.

Örvendetes dologról adhatunk hírt. Nevezetesen arról, hogy városunk közegészségügyi viszonyai oly kedvezőek, hogy már 12—14 nap óta járványesetről a hatósági orvosok jelentést nem tettek. Kétszeresen örvendetes jelenség ez a jelen rossz időjárás mellett, midőn szép idő és eső folyton váltakoznak.

* Kinevezés.

Gróf Dege n f e l d József főispán a Hajdúvármegye területére alakított dohánytalaj felülvizsgáló bizottságba, a mely működését július hó 18-án fogja megkezdeni, varmegyei szakértőül, mint rendes tagot H a j d u Ignác, debreczeni földbirtokost, mint póttagokat Á c s N a g y József nádudvari földbirtokost és H a r s á n y i Lajos nyug. nádudvari jegyző, debreczeni lakost nevezte ki.

* Debreczen rövid ismertetése. Azon alkalmából, hogy az országos tanáregyesület Debreczenben országos kongresszust tart: a

tanáregyesület hivatalos lapjához Debreczen rövid ismertetése címmel 86 oldalas igen csinos füzet van mellékelve. Lapunknak is beküldték a füzetet, mely S i n k a Sándor a debreczeni ev. ref. főgymnázium igazgatója szakavatott munkája, s legközelebb bővebben ismertetjük.

* Képviselőválasztók figyelmébe. Az 1876. évi XVIII. és 1874. évi XXXIII. t.-cz. alapján értesítetnek az országgyűlési képviselő választásra jogosult lakosok, hogy az összeíró küldöttségek által bemutatott névsor nyomán a választók 1899. évi ideiglenes betűsoros névjegyzéke a városházánál Roncsik Lajos tanácsnok központi választmányi jegyző hivatalos helyiségében f. évi júl. hó 5-től kezdve közszemlére kitétetett, hol is reggel 8—12 óráig e névjegyzék megtekinthető; d. u. 2—6 óráig ugyanott nevezett tanácsnok jelenlétében le is másolható. A névjegyzékek elleni felszólamlások a kitételől számított 10 nap alatt, vagyis júl. 15-ig lesznek beadandók: az így beadott felszólamlások a fent kijelölt helyen júl. hó 16-tól kezdve megtekinthetők, s azokra vonatkozó észrevételek júl. 16-tól 25-ig lesznek beadandók. Ugy a felszólamlások, mint az azokra vonatkozó észrevételek a központi választmányhoz intézve irásban adandók be, — és pedig a központi választmány elnökehez. A névjegyzék ellen saját személyt illetőleg bárki felszólalhat. Ezen kívül mindenkinek jogában áll azon választó kerületben, melynek névjegyzékébe felvételét, bármely jogtalan felvétel ellen, vagy kihagyás miatt felszólalni. Kelt Debreczen város sz. kir. város központi választmányának 1898 jun. 16-án s folytatva tartott II-ik üléseben. Simonffy Imre kir. tan. polgármester, központi választmányi elnök, Roncsik Lajos tanácsnok, központi választmányi elnök — így közlik ezt a mai lapok, mi azonban még ma sem láttuk színet sem ennek a hirdetménynek. Kissé talán a mi olvasóink is érdeklő pedig ez a dolog, felkérjük tehát a központi választmány tisztelt jegyzőjét, hogy a helybeli lapokat eszentul egyenlő elbánásban sziveskedjék részesíteni.

* Gör. kath. parokhia Debreczenben.

Debreczen város közgyűlése a munkácsi püspök kérelme folytán egyszer már hajlandónak nyilatkozott arra, hogy templon helyet adjon a szervezkedő g. kath. gyűléseknek; de kikötötte, hogy ebben a templomban az isteni tisztelet nyelve magyar legyen és a templom hely adása pátrónatusi kötelezettségeket ne vonjon maga után. Firczak püspök az első föltételre vonatkozólag a papara hivatkozott, mint aki e kérdésben a döntő fórum; a második föltételhez maga részéről hozzájárult. A parokhia felállítását és a templom építését most a magyar g. katolikusok orsz. bizottsága vette a kezébe, amely e célból illetőleg a jogilag fennálló pátrónatusi kötelezettség érvényesítése érdekében lépéseket tesz Debreczen városánál. Vagyis nem elég egy 200 éves pátrónatusi viszály, a g. kath. országos bizottság második ilyen harczzal fenyegeti Debreczent.

* Csendélet a Sestakert körül. A sestakert és Ujkert közös bejaratát kepező Istvan malom és Margit fürdő mögötti ut valóban botrányos állapotban van. Az ut, melyet nemrégiben fasított be a város, valóságos trágya lerakodó és állattemető számba megy. Meleg napok arra járnak veszélyes, mert az oszladozó állati hulladékból származó bűz szinte elszédíti az embert. Azonfelül az Istvan malom munkásai is gyakran szennyeznek be az utat. A rendőrk. pitányáság gondoskodott immár ennek az állapotnak a megszüntetéséről, de szükséges, hogy kellő eréllyel történjen és e hely bemoeskolóit szigorúan megbüntessék.

* A rendőrség figyelmébe. Az utóbbi időben ismét elszaporodtak városunk területén a csavargók és allandóan veszélyeztetik a személy és vagyonbiztonságot. Nagyon jól tudjuk, hogy bármennyit panaszkodunk, a rendőrség mai szervezetében az összes jogos kívánalmaknak megfelelni nem képes, mert hiszen 24 rendőrállomás ugy elvész Debreczen városának legbensőbb területén is, hogy ember

legyen, aki megtalálja, ha szüksége van rá esetleg. Ez pedig — sajnos — mostanában nagyon aktuális, épen ezért nem tartjuk értéktelennek felvetni azt az eszmét, hogy legalább éjjelente jó volna a város belső területén is néhány lovas járatot indítani, hogy néha-néha a városnak olyan részei is lássanak rendőrt, a melyek manapság azt sem tudják, mi fán terem ez a többé-kevésbé közhasznú intézmény. Hogy pedig úgy ne tűnjék fel a dolog, mintha csak a levegőben beszélénk, hivatkozhatunk esetekre is, mikor világitott utcákon keresztül képesek voltak fűttségre haligató s a szerint el- vagy előtűnő gyanús alakok békésen hazafelé igyekező polgárokat életük és velük levő értékeik biztonságában veszélyeztetni. Ezek azonban — természetesen — csak a ritkábbak, hanem az enyhébb, de azért nem kevésbé kellemetlen és veszélyes nappali csavargók uton-utfelel találhatók, minden kapun benyitnak s hol mint betegek, hol mint utasok, hol mint szemmel láthatatlan nyomorékok teszik próbára a lakosság jószívűségét; nem ritkán meg történik, hogy ha valaki a segélynyújtást megtagadja a csavargók egyenesen fenyegetőzésre fogják a doigot. Kérdjük, mit csináljon ilyenkor az otthon levő — legnagyobb részt — női meg-tamadt? Szembeszálljon a nála erősebbel, avagy induljon el rendőrt keresni s azáltal hagyja lakását közpredájával a légnyi csavargóknak? Nehéz időket élünk, az bizonyos, több a szegény, mint máskor, de hiszen éppen azért kell a közbiztonságra való figyelemnek is éberebbnek lennie.

* **Leégett papucsgyár.** Tűz jelzés riasztotta fel ma éjjel 1 órakor a tűzörséget, a mely gyorsan kivonult a Kölcsey-utczai 19 számú házhoz, hol a Prak-féle papucsgyár műhelye lángokban állt s a lakók jelentése szerint az masok közül a kik a műhelyben szoktak aludni, valamelyik bent éghetett. Ez azonban valótlannak bizonyult. Az erős tüzet nagy erőfeszítéssel lehetett megfékezni, mert a padlás is átégve a 12 meter hosszú cseréptetőzet is égni kezdett. — A kár 1000 frt, biztosítva nem volt.

* **A kórház személyzete.** A belügyminiszter ma érkezett leiratában tudatja Debreczen város közönségével, hogy — zón kérelmét, mely a kórház személyzetének önálló osztályba való beosztását kerte, nem teljesítheti.

* **Tűz Búd Szent Mihályon.** Táviratilag vett értesülésünk szerint Búd-Szent Mihályban az éjjel nagy tűzvész volt, mely óriási károkat okozott. Sok ház égett le és több család hajlék nélküli maradt. Egyéb részletekről a távirat felvilágosítást nem ad.

* **A tiszavidéki ág. hitv. ev. egyházmege közgyűlése.** mint már jelentettük, f. hó 29-én tartatik meg Debreczenben; az egyházmegei elnökség által kiadott meghívó így szól: Az egyházmege Tisztviselőinek. A szentegyházak és főgymnasium Elnökségeinek és a gyülekezetek Közönségének Üdvöt kívánunk az Úról! A tiszavidéki ágost. hitv. ev. egyházmege rendez évi közgyűlést az „Egyházi Alkotmány” 83. §-ának intézkedéséhez. képest a f. é. jun. hó 29. és 30. napjaira szennel összehívjuk és annak helyéül Debreczen városát tűzzük ki. A közgyűlésnek hivatalból tagjait: az egyházmegei tisztviselőket és bírákat, az egyházak és főgymnasium elnökségeit, ugyazintén a választott képviselőket atyafiságos szeretettel, kérjük, hogy a lelkesítő kart és gyülekezeteket nagyon közelről érdeklő fontos tárgyakra való tekintettel, ez a közgyűlésen minél teljesebb számban megjelenszen a gyűlésen való részvételüket közzvetlenül a debreczeni ág. hitv. evang. egyház lelkesítő hivatalánál bejelenteni sziveskedjenek. — A napirend a következő: Szerdán június 29. d. e. 9 órakor a szabályrendelet készítő bizottság ülése. Szerdán június 28. é. d. e. 11 órakor lelkészek urvacsorája. Szerdán június

19-én d. u. 2 órakor Számvevőszék ülése. Szerdán június 29-én d. u. 3 órakor tanügyi tanügyi tanácskozmány. Szerdán június 29-én d. u. 4 órakor gyámintézet tanácskozmány. Szerdán június 29-én d. u. 5 órakor offeroriummal összekötött gyámintézeti istentisztelet. Révész János nagybányai lelkész szónoklatával, Junius 29-én d. 6 órakor gyámintézeti közgyűlés Szerdán június 29-én d. u. 7 órakor előkészítő tanácskozmány. Ezen bizottsági ülések az ágost. hitv. ev. elemi iskola tantermeiben tartatnak. Csütörtökön június 30-án d. e. 8 órakor istentisztelet. Csütörtökön június 30-án ó. e. fel 9 órakor közgyűlés a templomban. A közgyűlés tárgysorozata: 1. Elnöki megnyitó beszéd. 2. A megbízó levelek átvétele s a közgyűlés megalakulása 3. Főesperes jelentése, 4. Képviselők kiküldése a f. évi július 10—13 napjain Miskolczon tartandó egyházkerületi közgyűlésre. 5. A lelkészek alkalmazásáról szóló szabályrendelet tárgyalása. 6. A kerületi nyugdíjintézet alapszabályainak módosítása. 7. A missziói körök. 8. A Zsedényi-féle ösztöndíj. 9. A vagyon elosztására kiküldött bizottság jelentése. 10. A kerületi és esperességi járulék megállapítása. 11. Esperesi egyházlátogatás. 12. Számvevőszék jelentése. 13. Dékani jelentések. 14. A nyíregyházi főgymnasium jelentése. 15. A nyíregyházi tanítói kör jelentése. 16. Esperességi gyámintézet. 17. Ale-peres választásának kiírása. 18. A jövő évi közgyűlés helye. 19. A jegyzőkönyv hitelesítése. 20. Netaláni indítványok és panaszok. Az Ur áldását kérve munkákra, hitrokoni szeretettel maradtunk Debreczenben és Nyíregyházán, 1898. június 13—14. M a t e r n y Lajos, főesperes, dr. M e s k ö László, esp. felügyelő.

* **Meghosszabbított előmunkálati engedély.** A kereskedelemügyi miniszter leirata szerint, mely ma érkezett a városhoz, a Debreczen nyírbatori vasút előmunkálati engedélyt egy évre meghosszabbította.

* **Orbán Balázs emléke.** A borettyó ujjfalu kerület volt országgyűlési képviselőjének a székelyföldi derék ismertetőjének szobor akarnak állítani Székely Keresztúron. A szoborbizottság már het évvel ezelőtt megalakult, de megannyi pénzt nem tudott összehozni, hogy a derek férfiúnak emléket állíson föl. Most újból gyűjtőleveket bocsátanak ki.

Tagadhatatlan, hogy Orbán Balázs, a hazajáró magyar megerdemli, hogy el ne legyen feledve. De hát csak szoborral lehet elegendőn? Mi azt hisztük: sokkal inkább megfelelnének Orbán Balázs intenciójának az illetők, ha szobor helyett alapot letesítenének, mely alap a székelység anyagi s kulturális felvirágzását mozdítana elő.

Vége is O r b á n Balázs — bar érdemes, kiünű hazafi volt, de inkább élt, semmint szenvedett a hazaért. Lam ő összekuporgatót garasával maga is mindig olyan czeleket segélyezett, amelyek a kulturális erőgyarapítást czéloztak. Ki ne emlékezne meg a püspök-ladányi indóháznál alala talált 1 0 drb. aranyra, melyet jogos tulajdonos nem jelentkezése eseten jötekony célra kívánt fordítani. Nem találta ő azt, de maga kuporgatta össze s a találás szerény hazugság volt.

* **Jótekonyság.** Egy ismeretlenül két forintot kapott lapunk szerkesztősege, hogy egy a pesti soron levő szűkösödő családnak eljuttassuk.

* **A „Magyarország”** ma a legelterjedtebb budapesti napi-lap, Pedig nem mestersegesen terjesztetik, meg a reklámnak ma már nem szokatlan nagydobját sem ütötték meg mellette, hanem saját belső értéke tette közkeltűvé a közönség mind szélesebb rétegeiben. A M a g y a r o r s z á g speciális a fővárosi zsurnalistikában, specialitás nemcsak megjelenési idejénél fogva, a mely lehetővé teszi, hogy már korán reggel ott legyen a vidéki olvasó kezében is s azt a nap eseményei felől a legkorábban és a legpontosabban tájékoztassa, hanem főleg azért, mert f ü g g e t l e n lap, a melyre a hatalomnak semminemű befolyása nincs s a mely minden kottéria és klikk beavatkozását távol tartja magától. — Épen azért, ahogy itél,

mindig érdekes, még az ellenkező nézetet levőnek is, mert hiszen mindig azt fejezi ki, a mit meggpőződése a külön egyéni, osztály és klikk-érdekek felett egyetemes igazságnak és általános érdeknek vall. A meggyőződés erkölcsi hatalmanak ritka példáját mutatja p. o. az a siker, a melyet a Magyarország az önálló vámtérületért folytatott küzdelmében eddig is elért. Mikor a hivatalos politika annyira álmos, mikor a közönség már már lemondott arról, hogy közügyeinek menetére befolyást kívánjon gyakorolni: ennek az egyetlen publicisztikai tényezőnek, a Magyarországnak volt bátorsága és volt agitása hozzá, hogy az önálló vámtérület kérdését mint gazdasági kérdést közjogi integritásunk kérdésével összekapcsolja s mind a két kérdést allandoan napicenden tartsa.

A Magyarország e mellett igazi ujság. Eleven, pezsgő, ötletes, éberszemű. Nem hagy észrevétlenül semmit, a mi eszrevenni való s a hirszoigaltatás legmodernebb módján valósítja meg a régi közmondásnak, hogy „duplan ad, aki hamar ad.” E mellett gondoskodik olvasói irodalmi szükségleteiről is. Tarczaiban a egjavát találni annak, a mit a magyar irodalom e nemben termel. Regényei — akár eredetiek, akár fordítottak — mindig meg tudják egyeztetni az ujság regény kívánalmait az irodalmi előkelőség színvonalával.

A Magyarországot Holló Lajos és Incedy László szerkesztik s főmunkatársa Bartha Miklós, az elismerten legkiválóbb magyar publicista.

A Magyarország ára: Egész évre 14 frt. fél-évre 7 frt. negyed évre 3 frt. 50 kr. Egy hónapra 1 frt 20 kr. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Teréz-körút 19.

* **Gyászrovat.** D o b a y József 48-as honvéd ezredes nyugalmazott altábornagy, mint nekünk Losonezról írják tegnap pétermezei birtokán meghalt. Az elhunyt hős katonai Bem táborában mint őrnagy küzdött a haza szabadságáért és a Szeben alatt vívott csatában személyes bátorságával a legkritikusabb pillanatban segítette győzelemre az ostromló hadsereget.

D o b a y József 1820-ban született Ivánfalván, (Fejérmegye) 48 előtt százados volt a II. székelyezredben, A szabadságharcban a 32-dik honvédszázalaj parancsnoka lett őrnagyi ranggal. A csusai ütközetben a reá rohanó osztrak lovasokat hősiiesen visszaverte. Vitézül harczolt Bem alatt és ekkor a III. oszt. erdemjellel tüntették ki. Később besztercevidéki hadparancsnok lett ezredesi ranggal. Az 1849. aug. 18-ki bánfő-hunyadi ütközetben a székely hadak maradványait Urban ellen ő vezényelte. Augusztus 24-én Kazinczy tábornokkal Grottenheim előtt lerakta a fegyvert. Az aradi törvénytörvények előbb halálra, majd hétévi várfogságra ítélte de 1852-ben kegyelmet kapott. Mikor a honvédséget felállították a nagy idők sok más jétes tisztjeivel együtt szintén rangot vállalt s agg korterve altábornagyi ranggal vonult nyugalomba.

Tóth Mária polgar BIHARY LÁSZLÓNÉ asszony 1898 évi Junius hó 23-kán d. e. 10 órakor, életének 37. boldog házasságának 16. évében hosszú szenvedés után csendesen elhunyt. Földi részei folyó hó 25-kén d. u. 3 órakor fognak VI ik kerület Nap utca 13-dik számú háztól az ev. ref. egyház szertartása szerint a Kistemplomban tartandó rövid ima után a Hatvan-utczai sírkertbe örök nyugalomra helyeztetni. Bánatos férje, annak testvérei. Edes anyja. Testvére és számos közeli és távoli r konok gyászolják. Béke lengjen porai felett! A temetést Dankó M. temetkezési int. (Kossuth utca) rendezi.

* **Uj cigaretták.** Három ujjfajta cigarettát bocsátott forgalomba június elsején a magyar királyi dohány-jövedék. Mind a három specialitás és hivatal van a drága egyiptomi cigarettáknak erős konkurrencziát csinálni. Ép ezért minden izükben megegyezők az egyiptomiakkal, csak az árak jelentősen kisebb. A közönség jó fogadta az ujjfajta szivarkákat, amelyek e rövid idő alatt is jelentős mennyiségben fogytak. A három új szivarka a következő: A szazankint 4 frt 50 krajczáros Sfinx,

mely a ma 5 frt 50 krajczáros, Kingnek mássá, a százanként 2 frt 50 krajczáros Damas, a Pour les Princez konkurrensé és végül a 2 forintos Khedive, mely a Kurort van hivatalos pótolni. Az egyiptomiak is forgalomban maradtak azért. E három új cigarettát bevezetője annak a nagy dohányreformnak, mely most foglalkoztatja az eladási szakosztályt. Az új cigaretták 25 darabos dobozokban is kaphatók.

* **A kaviár.** Az inyczek kedves étvágy-gerjesztője: a kaviárt legutóbb vizsgálat alá vette a moszkvai egészségügyi vizsgáló állomás és az elemzésből a következő adatokat állapította meg. A préselt kaviár 37—38% a friss kaviár pedig 55—61 százalékos nedvességet tartalmaz. A száraz anyagban 51—59 százalék fehérnyé és 19.7—31 százalék zsír foglaltat. Mind a préselt, mind a friss kaviárpróbában a zsír és fehérnyé minősége nagyon csekély különbséget mutat. Meghatározták a szabad savtartalmat is és úgy találták, hogy minél olcsóbb a kaviár fajta, annál nagyobb benne a szabad savtartalom.

* **Szállítók figyelmébe.** A felegyházi, tápió-sülyi, gyulai, jászberényi, zilahi és borosjenői állomáson levő honvéd csapatok számára f. évi aug. hó 30-tól 1899. évi szept. hó 1-ig terjedő időtartam alatt szükséges szén, szalma és tűzifa, továbbá Gyula és Jászberényben f. év november és december havára szükséges kenyér szállításának biztosítása végett a felegyházi és tápió-sülyi állomásra nézve Budapesten, júl. hó 4-én, a zilahi állomásra nézve Debreczenben júl. 6., és végül Borosjenői állomásra nézve Nagyváradon júl. 12-én kizárólag zárt irásbeli ajánlatok útján versenytárgyalás fog tartatni. A teljes szövegű árlejtési hirdetmény, valamint a Szállítási feltételek füzete a budapesti I. honvéd ker. parancsnokság hadbiztosági osztályában, az említett honvéd ezredek kezelőbizottsági irodáiban, végre az említett honvédállomások állomás parancsnokságainál betekinthők s a nyomtatott Szállítási feltételek füzete példányonként 8 kr-ért megszereshető.

TANÜGY

Az ispotályi óvoda vizsgáján.

— Levél a szerkesztőhöz. —

Nyájas kedves két szempár ószinte baráti hangon meghívott a vizsgára. Megigértém szívesen megjelenésemet, bár nyakig vagyok ugy 30 év óta a különféle vizsgákkal.

Azt hittem, rövid egy negyed óra után megszabadulok, hisz csak óvodai vizsga. Mit lehet ilyen helyen hallani? s ime, ez pedig kriteriuma a vizsga sikerének, az óvodai vizsga engem a tanárt, a szakferfit több mint 2 óráig lebilincselte meghívott szórakoztatott sőt egész napra boldogított.

Mintha virágos, mintha a paradicsom kertjébe léptem volna be, midőn száz meg száz érdeklő szülők és lelkes gyermekbarát diszes keretében 140 gyönyörű gyermeket pilantam meg, kik ragyogtak tisztaságban usztak boldogságban, és boldogító mosolyokat vrazsoltak a néző közönség szemébe. Nagytiszteletű K ö n y v e s T ö t h Kálmán urk az óvodának is legbuzgóbb lelkiatyja, elnökolt a vizsgálaton.

Lelki öröme saját műve fölött és meglepetésére a látottak és hallottak fölött oly természetesen és kezzel foghatóak hogy ez ragadt közvetlen környékére az egész közönségre. Ilyen szép sikeres vizsgára én nem voltam elkészülve. Azért első sorban köszönetet mondtam annak a szép virágszálnak aki a vizsgájára meghívott. De azért első és legelső sorban megilleti a dicséret a kitüntető elismerés azt a tanítónőt, ki oly igazi meleg szeretettel oly nyájjassággal türellemmel, és nemes ambícióval vezeti az iskolát. N a g y I d a kisasszonyt.

Hogy tulajdonképpen mit láttam, mit hallottam, és mit tapasztaltam az óvodai vizsgálaton hosszú 2 órán át és hogy milyen impresszióval távoztam onnét, ezekre akarok most felelni.

Beletekintettem, nemcsak az apróság a vidám gyermekcsoporthoz mosolygó szemek között hanem a vizsgai programmba is, a statisztikai adatok között, megnéztem az iskolai helyiséget a tágas fás udvart és a nagy szép kertet. És mondhatom, hogy mindaz, amit láttam és hallottam nagyon is kielégített, de a kis gyermekek figyelme, értelmessége szavalása éneklése, játéka kézi ügyessége bátorsága és mi fő boldogsága elfelejtethetlenné teszik réám nézve e k dves vizsgá'. Azért én e két órát nem hogy elveszítettnek nem tekintem, hanem emlékeim között sorolom. Midőn az első emberpar bünesete után a paradicsom a mennybe tetetett, kifogyhatatlan irgalmában itt hagyta a Teremtő e földön a paradicsomkertnek egyik legkisebb részletét a családi életet, az ártatlan angyali természetű gyermekeket, amiket az újabb kor geniaitása gyermekkertekké ekcsített fel.

Mondanom sem kell, hogy ezentul minden évben elmegyek e vizsgára gyönyörködni, felvidulni, élvezni.

Z. M.

Pályaválasztás.

Debreczen, jnn. 24.

Most, az érettségi vizsgák ideje alatt sok szülő töri a fejét és sok ifju töprenkedik a pályaválasztás kérdésén. Mert fájdalom, nem elegendő a szülők kívánsága és az ifju hajlambra: pénz és pedig nagyon sok pénz kell ahhoz hogy valaki az általa választott pályán tanulmányait befejezhesse.

Ezzel csupán a tudományos pályákkal foglalkozva azt állítjuk, hogy pályavégzett emberek bármely szakban is megtalálhatják becsületes kenyérüket. Sőt tapasztalatokra hivatkozva mondhatjuk, hogy a legtöbb tudományos pályán egyenesen hiány mutatkozik pályavégzett egyénekbe.

Hanem azután — fájdalom — annál több ugynevezett szellemi proletár van Magyarországon, a kik részben hanyagság, részben a költség hiány, részben pedig kellő tehetség hiányában a megkezdett pályájukat be nem fejezheték s kényszerülve vanaok seregestől tolongani a száraz kenyéret is alig biztosító állásokra.

A pályájukat be nem végezték nagy manak gyarapításában bűnös a kormány is, a törvényhozás is. Főleg azért, mert megtűri, hogy a tudományos pályák bevégezése oly nagy költséggel jár, hogy azt sok szegény ember nem tudja elbirni. Pedig ott van például az orvosi pálya. Ezekre megy azon községek száma, ahol nincs orvos.

Persze, midőn valaki oly óriási költséget — fordított az orvosi pálya elvégzésére, akkor vajmi kevés neki a körorvosi silány fizetés. Inkább megvonul és nélkülöz valamelyik nagyobb városban s várja a véletlen szerenését.

Nagy hiba az, hogy sok pályán a végzett a végzett egyéneknek nincs még az előnyük azok felett, a kik csak ugy feléből-harmadából usztak át az iskolákat s teljesen nem végeztek. Ez a baj leginkább a jogi pályán jelentkezik bírói, közigazgatási tisztek betöltésénél gyakran előt teljesen végzett jogászt, valamely négy évi jogot halgatott, nem vizsgázott, de anna nagyobb protekcióval rendelkező ifjonez.

Szükséges volna arra, hogy a tudományos pályák költségei lehetőleg leszállítsaok különösen a nagy tan- és vizsgadíjak. Szükséges lenne, hogy tudományos pályákra ne csak egy-két helyen, drága nagyvárosokban hanem az ország több vidékén olcsó városokban is lehessen készülni akként, hogy azon tudományszakra való készülés ott be is legyen fejezhető.

El nem engedhető körülmény, hogy az állami igazgatás minden ágában előny nyujtassék azoknak, akik nagyobb kvalifikációval minősítéssel rendelkeznek s ezáltal is kisebb bíte az állam a felbemaradt szerencsétlenek számát.

Igy még igen-igen sok pályavégzett ifju bir meg Magyarországon.

Sőt merjük állítani, hogy rendkívüli

majdnem életbevágó szükség az, hogy a teljesen pályavégzett egyének száma Magyarországon szaporodjék és ez által az értelmiségi osztály színvonala emelkedjék, mert a mostani színvonal meglehetősen alacsony.

Bármily tudományos pályára lép is ma az ifju, tegye azt azon biztos reménnyel, hogy ha szorgalommal és kitartással küzdve, pályavégzett lesz, a kenyér megszerzése előtt áll. De tegyen ám arról is meggyőződve, hogy nincs szerencsétlenebb teremtménye az Istennek annál az embernél, — a ki pályáját félbehagyva, szakképzettség-el nem rendelkezik.

Nem biztathatunk senkit azzal, hogy elvégezvén tanulmányait, azonnal a kényelem rózságyán pihenhet s rögtön busásan kamatozik tudománya megszerzésére fordított fáradsága és költsége.

Roma sem épült egy nap alatt. Kitartás, szorgalom és becsületesség csakhamar meghozzák a vagyoni jólétet is.

Az lépjen hát tudományos pályára, a ki elég erős kitartást, tehetséget érez magában, hogy a sarat megállja. Hitvány stréber az, aki arra számít, hogy a majd talpnyalás, protekció, sógoraság, komaság, vagy érdek-házasság révén szerzi meg a kényelmet. Soknak sikerül is ez, de az ilyen strébernek tulajnyomó része csalatkozik álmaiban s az egészséges tarsadalom kellemetlen terheivé válnak. Ezek azok az elősdiak, a milyenekkel — sajnos — meglehetősen bőven el van látva a magyar társadalom.

Arra törekedjék minden ifju, hogy a zaját szakmájában egész ember legyen.

Minden szabály alól van ugyan kivétel, de azért mégis igazság marad az, hogy az élet csakhamar feltűnteti egyiknek alaposágát, a másiknak pedig felületességét.

És a szabály mégis az, hogy az élet viharában az egész emberek a siker, ellenben a félemberek hamar elsodortatnak.

Az egész ember szolgálja igazán a hazát, — a félelme legelőször terhe hazájának.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonatözsde.

jún. 23.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

Buza	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg
Bánsági	76	—00—00	80	00.0—00.00
"	77	—00—00	81	00.00—00.00
"	78	—00—00	82	—
Tiszavidéki	79	—00—00	—	00.—00.3
"	76	11.75—11.80	80	—
"	77	11.90—11.95	81	00.00—00.00
Festvidéki	78	12.0—12.15	82	00.00—00.00
"	79	12.20—12.25	—	—00—
"	79	11.70—11.95	80	—
Fehérmegyei	76	11.85—11.90	81	—
"	78	12.00—12.10	82	00.00—00.00
"	79	12.15—12.20	—	—
Bácskai	76	11.80—11.95	80	00.—
"	77	11.95—12.0	81	0.00—
"	78	12.10—12.15	82	00.00—00.00
Észak magy	79	—	—	—
"	78	—	80	—
"	79	—	81	—

	Min. hekt.-ben	Ar kilógram		Ar kilógram
Rozs elsőrendű	uj	70—72	0.00	0.00
" másodikrendű	uj	—	0.00	0.00
Árpa takarmánynak	uj	60—62	0.00	0.00
" égetni való	uj	62—64	0.00	0.00
" serfözdei	uj	64—66	0.00	0.00
Zab	uj	39—41	7.20	7.60
Tengeri bánsági	uj	—	5.05	5.10
" más nemű	uj	—	5.00	5.05
Repce bánsági	uj	—	—	—

Sertés vásár.

jún. 23.

Kőbányai sertéspiacz. Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon feletti súlyban 00—00 krajczárig, közép (pkint 240—260 — kilogramm súlyban) 57—58 krajczár Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) 57—58 krajczárig.

Sertéslétszám: 1898. évi jun. 21-én — volt készlet 46.154 darab, 1898 június

hónap 22-én felhajtott 175 drb, 1898 június hónap 22. napján elszállított 326 darab 1898 június hó 23-ik napjára maradt készletben. 46.003 darab. — A hizott sertés üzletirányzata csöndes.

CSARNOK.

Ut közben.

— Regény egy kötetben. —

Írta: **TAMÁS JÓZSEF.**

18.

Lám Brahma sokkal őszintébb volt, mikor megalkotta a vallását. Megmondotta, hogy itt van az első, a kényelmes. de ez csak az uraknak szól. Szegény ember számára aztán más vallást csinált a keleti bölcs. Olyant, ami kényelmes az uraknak. A nyugoti civilizáció neveti ezt a rendszert s észbe sem jut, hogy neki is csak olyanban van része. Egész hasonló, melyből csak az az őszinteség hiányzik a mit a tübeti próféta nem tudott megtagadni.

— Nem szabad ennek így lennie. Sehogynem ez jól. Sziote öntudatlanul verte az öklével az asztalt.

Észre vette magát és vissza erőltette hidegvérét. De a gondolatai csak azon a nyomon futottak tovább, ahol először indultak. Nem jól van ez így. Nagyon önkényesen van berendezve a mai társadalom. Semmi sem természetes benne, csak a buta megszokás teszi elfogadhatóvá.

Felállítják ideálnak az embert. Ideál, a kinek még a gondolatát is szabályozza, ha nem a törvény, hát a sok erkölcsi paragrafus, amit vallással, neveléssel beléje sajtolnak.

És az eredmény?

A régebbi idők nem neveltek ilyené az embert és mégis alig van valami különbség a mostani és a múlt emberei közt.

Gonosz indulat, jóság, kegyetlenség, gög, állatiasság mind megmaradt. Mit eredményezett hát az egész emberi társadalom együttes munkája? Semmit. Hibás nyomon járnak, mert elfojtják az emberben az egyént, hogy beleilleszkedjen ebbe a körbe.

Nincs ez így jól.

Hanem?

Igy nincs jól.

Az esőt künn felváltott sűrű jégeső ami szapora kopanással verte az ablak tábláit.

Marton felébredt ábrándjaiból és tekintete újból raesett azibolyacsokorra a könyvre A tiz parancsolat.

Hirtelen valami fehér világosság futott át az agyán. Hiszen ez az, amit keresve kutatott. Ez az ami hiányzott a gondolataiból. Most megtalálta. És szinte gyerekes örömet érzett.

Ez az alap, melyen dolgozhatnak. Amibe belekapaszkodhatnak.

Örömmel szedte elő a papírt, hogy mindjárt hozzá fog a munkához.

Az első betűnél már megakadt a tolla és előtérbe tolokodott előtte egy kérdés: a forma?

Hogyan öltöztesse fel a gondolatait. Mert hiszen olyan embereknek ír, akik száraz és unalmasnak fogják mondani, ha sorba rója a gondolatait.

Kell valami formát találnia, amivel felöltöztesse ezt a gondolatait.

Kell.

Gondolkozott és nem talált segítő eszmét.

Erős durva dörömbölést hallott a konyha ajtón. Kiment, mert hallotta, hogy öt szó-ltják.

— Korrektorur, korrektor ur!

— Ki az?

— Én vagyok, inas a nyomdából. Tessék jönni, várjuk már.

— Megyek.

Le-savarta szobájában a lámpát. Mikor a konyhaajtón kiment, kinyitott Anna szobája. A világos háttér megaranyozta a leány széke haját.

— Jó estét kisasszony.

— Jó estét.

Márton ment lefelé a sötét lépcsőházba és ott látta mindenütt a leányt gloriás széke hajával. Bosszankodott miatta és igyekezett a gondolatait másra terelni. Igen, a tiz parancsolat. Ez foglalta el a lelkét.

Kerényi nagyon kellemetlen arczal fogadta. Az asztalán már tenyleg felgyülemlott volt a munka. Hozza fogott de minden kedv nélkül az agyában ott fészkelte be magát kirihathatlanul egy gondolat, az ő tiz parancsolatja.

Az éjjel megint mozgalmas volt mert a striekoló yomdászok kezdtek kifogni a pénzből és nagyon sokat kellemetlenkedtek a Vörös zászló szerkesztőségének.

Kerényi elszőkött az emberek előtt kikel csak akkor szeretett ha éljeneztek, Balázs Elemér pedig elvből nem érintkezett a néppel.

— Folyt. köv. —

Szerkesztői üzenetek.

A »Hazánk«-nak. T. laptársunk az idők jele cím alatt foglalkozik lapunk egyik mult számának I r o d a l o m rovatában A m e z ő g a z d a s á g é r d e k e i r ő l megjelent hírnökkel, és azt csempészetnek nevezi, mondván, hogy az O r s z á g o s H i r l a p o t, melyről a nevezett híreske szól, ekként a Hazánk által lobogtatott agrárius zászló alatt kínálgatjuk, holott tulajdonképen Tisza István-féle merkantilizmus az, a mit dugruként hamis lobogó alatt csempésznék be. — Téved t. laptársunk. A hamis lobogó nem a mienk, hanem az övé, nem hallgatjuk agyon, azt sem mondjuk, a mit pedig elhinne, hogy az egész hírhöz a szerkesztőségnek semmi köze: egyszerűen kiállunk a sikra és magunkra vesszük a vádat, bár t. laptársunk nem nevezte meg lapunkat. Lássuk csak, ki árul hamis lobogó alatt? A »Hazánk« az agrárius jelszó alatt, tulajdonképen klerikális, sőt antiszemita elveket hirdet, sőt legutóbb még a névmagyarisítás ellen is állást foglalt immár, a minthogy az agrárius jelszó mindenütt a világon arra való volt, hogy hiveik azzal igazi céljaikat eltitkolják. S ez az igazi cél mindig a szabadelvűség üldözése volt. Ami a Tisza István-féle merkantilizmust illeti, nem habozunk függetlenségi álláspontunk mellett kijelenteni, hogy sokkal kedvesebb előttünk az, hirdesse bár Tisza István, — és pedig azért, mert őszinte, — mint a Hazánk agrarizmusa, támogatása bár mellette t. laptársunk Apponyi grófot, mert a magyar tőke védelmével fejlődhetik a magyar ipar csupán és a magyar ipar erőssége adhatja meg a magyar mezőgazdaságnak az igazi védelmet; kérdezzük a H a z a n k - t ő l, mi lett volna Magyarországból a neki oly kedves közös vámterület mellett, ha az u. n. merkantilizmus alkalmas talajnak nem találja ezt az elhagyatott, kihasznált magyar földet, hogy itt virágzó kereskedelem és életképes, fejlődő ipar alapjait vessze meg? Hiszen ha a tőke nem vette volna a magyar mezőgazdaságot Ausztria, mert ipar nélkül az a rengeteg nagy adó, a melyből az 500 millió magyar budget kikerül, mind a földet kellett volna, hogy terhelje! Bizony sokkal jobb volna a közös ellenség, az osztrák ellen tartogatni közzgazdasági téren a fegyvereinket! Ez a válaszuk.

Egy előfizető. Névtelen levelekre nem válaszolunk.

VASUTI MENETREND.

1898. május hó 1-től.
(Egységes vasuti zóna-idő szerint.)

Debreczenből indul:		ó. p.
Budapest felé (gyorsvonat)	reg.	9 01
Budapest—Nagyvárad felé	d. u.	12 36
Budapest—Nagyvárad felé	este	10 27
P.-Ladány—Nagyvárad felé)	d. u.	3 37
P.-Ladányig (minden kedden)	déli	12 —
Csak P.-Ladányig vegyes vonat.	este	8 15
M.-Sziget felé (gyorsvonat)	d. u.	5 22
Szatmár—M.-Sziget felé	d. u.	3 56
Szatmár—M.-Sziget felé	este	6 55
Szatmár—M.-Sziget felé	éjjel	3 —
Szatmár—M.-Sziget felé	este	8 20
Miskolcz—Kassa felé	reg.	8 25
Miskolcz—Kassa felé	este	7 05
Szerencs-S.-A.-Ujhely-Kassa felé	d. u.	4 01

H.-Böszörmény—	m. á. v.-tól	reg.	5 28
	vásártérről	reg.	5 51
B.-Sz.-Mihály felé	m. á. v.-tól	d. u.	4 06
	vásártérről	d. u.	4 15
	m. á. v.-tól	d. e.	11 20
	vásártérről	d. e.	11 29
Füzes-Abony felé (m. á. v. tól)	reg.	4 42	
	(vásártérről)	reg.	5 —

*) P.-Ladánytól gyorsvonat.			
Ohat-Kócs-Polgár felé	m. á. v.-tól	d. u.	4 16
	vásártérről	d. u.	4 27
Derecske—Nagy-Léta felé	reg.	8 35	
Derecske—Nagy-Léta felé	d. u.	4 21	

Debreczenbe érkezik:

Budapest—Nagyvárad felől	d. u.	3 36	
Budapest—Nagyvárad felől gy.-v.	este	6 50	
Budapest—Nagyvárad felől	éjjel	2 40	
Nagyvárad—P.-Ladány felől	reg.	7 40	
Csak P.-Ladánytól	reg.	5 14	
M.-Sziget—Szatmár felől	este	10 12	
M.-Sziget—Szatmár felől	d. u.	12 16	
M.-Sziget felől (gyorsvonat)	este	8 54	
M.-Sziget felől	este	6 54	
Csak Szatmárról	reg.	7 51	
Kassa—Miskolcz felől	reg.	8 07	
Kassa-S.-A.-Ujhely-Szerencs felől	déli	12 21	
Kassa—Miskolcz felől	este	7 57	
	vásártérré	reg.	8 09
	m. á. v.-hoz	reg.	8 17
B.-Szt.-Mihály-H.	vásártérré	d. u.	3 22
Böszörmény felől	m. á. v.-hoz	d. u.	3 30
	vásártérré	este	6 32
	m. á. v.-hoz	este	6 41
F.-Abony felől (vásártérré)	d. u.	5 27	
F.-Abony felől (m. á. v.-hoz)	d. u.	5 36	
F.-Abony felől (vásártérré)	reg.	7 50	
F.-Abony felől (m. á. v.-hoz)	reg.	8 —	
Derecske—Nagy-Léta felől	reg.	7 18	
Derecske—Nagy-Léta felől	d. u.	3 13	
Jun. 1-től Sáránd felől	este	9 25	

Árverési hirdetmény.

A debreczeni ev. ref. egyház gazd. bizottságának ez évi 471 sz. végzésével az egyház új osztású 264 kat. hold és 904 □ öl területű tagbirtokának, mely a M. Pércsre vezető köburkolatu országut baloldalán terül el, 1898 évi decz. 31-től 12 évre haszonbérbe adása végett az árverés ez évi jun. 28-án d. u. 3 órára az egyház tanácstermébe kitűzetvén, erre a haszonbérrelni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy az árverési feltételek az egyház irodájában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Debreczen, 1898. jun. 13.

Szinay Gyula

gazd. biz. elnöke

A ki praktikus az vegyen

olyan g y a p j u s z ö v e t e t öltönynek felöltőnek, egyenruhának és öltözékeknek, mely tartós és színvaló di és a mely a viselesnél bevalik. Ilyeneket szállit a legkisebb méter mennyiségben, magánosoknak is, valódi nagybani gyári árban.

Raktar cs. es kir. szab.

finom posztó és gyapjuszövet gyáraknak
Moricz Schwarz Zwitau, Mähren

Ujdonság uraknak tavaszi és nyári öltönyök, kammgarn, Cheviot, Loden és egyenruha szövetek a legolcsóbbtól a legfinomabb minőségig. Szétküldés utánvétellel. — Nemtetsző visszazavétetik. Minták, melyek nem rendeltetnek okvetlen visszaküldendők.

Üzleti könyvek nagy raktára.

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére

kereskedők, gyárosok és iparosok részére.

Levélpapír czégnomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték czégnomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és báli meghívók.

Eljegyzési kártyák

nagyon olcsón.

Részvények, szelvények, elsőbbségi kötvények, értékpapírok, évi jelentések, zárszámadások, rovatos iverk, tabellák.

Gyászjelentések.

Hangverseny műsorok. Menü kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Különlegességek kitünő magyarsággal helyesen kiállított **ÉTLAPOKBAN.**

Pinczérszámlák bor- és sör czimkéik

Napilapok, hetilapok, szaklapok, képes folyóiratok előállítása

diszes, pontos és jutányos kivitelben. Ezek szétküldése (expediálva.)

Bármily terjedelmű regények, elbeszélések, költemények, tudományos és szakmunkák előállítása.

Névjegyek 50 krtól kezdve

A „Debreczen” kiadóhivatala.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczenben a főpostával szemben.